

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертатсионии 6D.KOA-086 назди Донишгоҳи давлатии Хоруг ба номи М Назаршоев ба диссертатсияи Мирзозода Бадриддин Бобомурод дар мавзуй «Хусусиятҳои биоморфологӣ ва физиологӣ-биохимиявии набототи баландпояи саваннамонанди қисмати ҷануби қаторкӯҳи Ҳисор» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биология аз рӯйи ихтисосҳои 1.5.18. Ботаника, 1.5.12. Физиология ва биохимияи растаниҳо (Илмҳои биологӣ).

Диссертатсияи Мирзозода Б.Б., дар мавзуй «Хусусиятҳои биоморфологӣ ва физиологӣ-биохимиявии набототи баландпояи саваннамонанди қисмати ҷануби қаторкӯҳи Ҳисор» таҳти роҳбарии номзади илмҳои биологӣ дотсент Мадаминов Абдулло Асроркулович ва мушовири илмӣ доктори илмҳои биологӣ узви вобастаи АМИТ Ҷумаев Бахшулло Боқиевич иҷро карда шудааст.

Диссертатсия дар асоси нақшаи мавзуй корҳои илмӣ таҳқиқотии шӯъбаи экология ва захираи растаниҳои ИБФваГИ АМИТ «қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 сентябри соли 2020, №503 “Дар бораи самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмӣ техникаӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2021-2025”, қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 апрели соли 2021, №170 “Барномаи мақсадноки давлатии рушди илмҳои риёзӣ, дақиқ ва табиӣ барои солҳои 2021-2025”, қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, №264, “Барномаи давлатии тайёр кардани кадрҳои сатҳи баланди илмӣ барои солҳои 2021-2030”, иҷро гардидааст. Мавзуй таҳқиқ дар бобати амалӣ гардидани солҳои 2020 - 2040 бистсолаи омӯзиши илмҳои табиӣ, дақиқ ва риёзӣ мусоидат мекунад.

Диссертатсия аз рӯйи мавзӯ ва муҳтаво ба ихтисосҳо ва соҳаҳои илм мувофиқат мекунад. Ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-086 ҳуқуқ дода шудааст, ки онро барои Ҳимоя қабул кунад.

Мутобиқати муҳтавои диссертатсия ба шиносномаи ихтисоси пешниҳодшуда, ба самтҳои афзалиятноки илм дар ҷумҳурӣ. Таҳқиқи диссертатсионӣ дар доираи ихтисоси 1.5.18 – ботаника, 1.5.12-физиология ва биохимияи растаниҳо Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (илмҳои биологӣ) гузаронида шудааст:

банди 1. Масоили назариявии пайдоиш ва инкишофи олами наботот, гуногуншаклии он, таснифот ва номенклатураи гурӯҳҳои гуногуни растаниҳо ва ҷамоаҳои наботот.

банди 2. Сохтори организмҳои растангӣ, рушд ва инкишофи онҳо, асосҳои фаъолияти ҳаётӣ, мутобиқшавӣ ба шароити муҳити зист ва ҳамзистии муштарак. Сохтори анатомӣ-морфологияи растаниҳо.

банди 4. Масоили назариявӣ ва амалӣ вобаста ба паҳншавии ҷуғрофии организмҳои растангӣ, хусусиятҳои паҳншавии ҳозира ва гузаштаи намудҳои растанӣ ва флора, ноҳиябандӣ ва харитасозии наботот ҳамчун яке аз захираҳои барқароршаванда.

банди 5. Муносибати намудҳо, гурӯҳҳои экологӣ, шаклҳои ҳаёти ва ҷамоаҳои растанӣ бо муҳити нашъунамо, нишондиҳии ҳолати муҳити зист бо истифода аз растаниҳо. Банди 10. Масоили назариявӣ ва амалӣ оид ба истифодаи растаниҳо, пеш аз ҳама захираҳои флораи табиӣ, бо мақсадҳои амалӣ (доруворӣ, ғизоӣ, техникӣ, хӯроки чорво, мелиоративӣ, ороишӣ ва ғайра).

банди 11. Таҳияи асосҳои интродуксия, акклиматизатсия ва ворид намудани растаниҳо ба кишт, инчунин асосҳои индикация ва мониторинги муҳити табиӣ ва пӯшиши наботот. Ҳамчунин, ба ихтисоси 1.5.12. Физиология ва биохимияи растаниҳо мутобиқ мебошад: Таркиби кимиёвӣ, сохтор ва хосиятҳои моддаҳои табиати зинда; таҳқиқи хосиятҳо, ҷудокунии пайвастагиҳо ва роҳҳои истифодаи онҳо, ки ба синфҳо ва гурӯҳҳои гуногун мансубанд.

банди 8. Физиологияи ғизогирии минералии растаниҳо, азхудкунии симбиотикии нитроген, электрофизиология, сохтор ва функцияҳои интиқолдиҳандаҳои ионӣ ва ретсепторҳои инотропӣ. Банди 9. Физиологияи мубодилаи об ва низоми обии растаниҳо. Сохтор ва функцияҳои аквапоринҳо.

банди 11. Асосҳои физиологияю биохимиявии устувории растаниҳо ба шароити стрессии муҳити беруна. Физиология ва биохимияи мутобиқшавии растаниҳо ба стресс. Реаксияи растаниҳо ба ксенобиотикҳо, нанозарраҳо ва заминаи радиатсионии муҳити зист. банди 12. Раванди истеҳсолот ва танзими он. Физиологияи зироатҳои кишоварзӣ ва растаниҳои экзотикӣ (физиологияи хусусии растаниҳо). Диссертатсияи Мирзозода Бадриддин Бобомурод барои омӯзиши гуногунии биологӣ, хусусиятҳои биоморфологӣ, экологияю, физиологӣ ва маҳсулнокии растаниҳои ҷамоаҳои набототи баландпояи саваннамонанди қаторкӯҳи Ҳисор дар робита бо таъсири антропогенӣ муайян карда шудааст.

Оид ба мукамал инъикос ёфтани муҳтавои кори диссертатсионӣ дар таълифоти нашршудаи доктараб. Муҳтавои кори диссертатсионӣ дар 22 қорҳои илмӣ мукамал инъикос ёфтаанд. Дар мақолаҳои ҷопшуда натиҷаи таҳқиқоти илмӣ доир ба омӯзиши ҷамоаи растаниҳои набототи баландпояи саваннамонанд (юғанзор) ва захираҳои растаниҳои хӯроки чорво дар нишебҳои ҷанубии қаторкӯҳи Ҳисор оварда шудааст.

Дар бораи иҷрои талабот нисбат ба наشري натиҷаҳои асосии диссертатсия. Доир ба мавзӯи диссертатсия муаллиф аз рӯйи натиҷаҳои

таҳқиқот 22 корҳои илмӣ, аз ҷумла 8 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандан феҳристи тавсиянамудан Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва 12 мақола дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмилалӣ инчунин 1 дона тавсиянома ва 1 дона монографияи методӣ нашр карда шудааст.

Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсионӣ. Натиҷаҳои таҳқиқотӣ, ки дар асоси қисми таҷрибавӣ кор ба даст оварда шудаанд, эътимодноқанд, зеро таҳқиқот дар сатҳи баланди методӣ бо истифода аз усулҳои аз ҷониби Ҳамагон қабулшуда ва махсус гузаронида шуданд, ки дурустии намоёндагии маводи аввалияро муайян мекунад. Натиҷаҳои бадастомада бо истифодан усулҳои коркарди омории маълумот таҳлил шуда, арзишҳои миёна (M), хатои миёна ($\pm m$) ва дараҷаи эътимоднокии фарқиятҳо (p) муайян карда шуданд.

Эътимоднокии маълумот бо ҳаҷми кифояи маводи таҳқиқот, коркарди омории натиҷаҳои таҳқиқот бо муайянкунии дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои бадастомада ва интишори онҳо тасдиқ мегардад. Дар асоси натиҷаҳои илмӣ ба даст омада хулосаҳо ва тавсияҳои назариявӣ ва амалӣ мухтасар ифода гардидаанд.

Вобаста ба масъалаи қабул кардан ё накардани диссертатсия ба шуро. Диссертатсияи Мирзозода Бадриддин Бобомурод дар мавзӯи «Хусусиятҳои биоморфологӣ ва физиологӣ – биохимиявии набототи баландпояи саваннамонанди қисмати ҷануби қаторкӯҳи Ҳисор» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 1.5.18 – ботаника, 1.5.12-физиология ва биохимияи растанӣҳо ба талаботи Низомномаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки ба диссертатсияи номзади илм пешбинӣ шудааст, мувофиқат мекунад.

Диссертатсия ба ҳимоя барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 1.5.18. Ботаника, 1.5.12. Физиология ва биохимияи растанӣҳо пешниҳод карда мешавад.

Пешниҳоди муқарризони расмӣ ва муассисан пешбар. Комиссия дар асоси банди 69 «Низомномаи Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ», ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26 июни соли 2023, №295 барои таъин кардани муқарризони расмӣ чунин пешниҳод менамояд:

1. Наврузшоев Д - доктори илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.02.01 – Ботаника, ходими илмӣ пешбари Институти биологии Помир ба номи Х.Юсуфбекови АМИТ.

2. Мукумов Илҳом Уктамович - номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.00.05- ботаник дотсенти кафедраи ботаникаи факултети биологияи Донишгоҳи Самарқанд ба номи Шароф Рашидов

Ба сифати муассисаи пешбар Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рудакӣ кафедраи биологияи умумии ва методикаи он факултети биология ва химияи пешниҳод карда мешавад.

Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М Назаршоев дода мешавад.

Барои нашр кардани автореферати диссертатсия иҷозат дода мешавад ва он ба муассисаҳои илмӣ ва таълимӣ, олимони соҳа ирсол карда шавад.

Комиссияи эксперти диссертатсияи Мирзозода Бадриддин Бобомурод дар мавзӯи «Хусусиятҳои биоморфологӣ ва физиологӣ-биохимиявии набототи баландпояи саваннамонанди қисмати ҷануби қаторкӯҳи Ҳисор» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисосҳои 1.5.18. Ботаника, 1.5.12. Физиология ва биохимияи растаниҳо баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Мирзозода Бадриддин Бобомурод дар мавзӯи «Хусусиятҳои биоморфологӣ ва физиологӣ-биохимиявии набототи баландпояи саваннамонанди қисмати ҷануби қаторкӯҳи Ҳисор» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисосҳои 1.5.18. Ботаника, 1.5.12. Физиология ва биохимияи растаниҳо ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи эксперти муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқашон ба ихтисоси 1.5.18.Ботаника, 1.5.12.Физиология ва биохимияи растаниҳо мувофиқат доранд, ба ҳайси **муқарризонии расмӣ** пешниҳод менамояд:

Наврузшоев Довудшо-доктори илмҳои биологӣ, ходими илмии пешбари Институти биологии Помир ба номи Х.Ҷусуфбекови АМИТ.

Мукумов Илҳом Уктамович - номзади илмҳои биологӣ аз рӯйи ихтисоси 03.00.05- ботаник дотсенти кафедраи ботаникаи факултети биологияи Донишгоҳи Самарқанд ба номи Шароф Рашидов

3. Ба сифати муассисаи пешбар кафедраи биологияи умумии ва методикаи он, факултети биология ва химияи Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рудакӣ, тавсия дода шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи диссертатсия дар сомонаҳои Донишгоҳи давлатии Хоруғ ба номи М Назаршоев ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои ҷопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъиншуда иҷозат дода шавад.

Ранси комиссияи эксперти
доктори илмҳои кишоварзии,
профессор

Аъзони комиссияи эксперти:
номзади илмҳои биология

номзади илмҳои биологӣ

Сатторов Р.Б.

Наврузбекова М.Д.

Давлятова Д.М.

“2 ” 10 соли 2026.